

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2016/2017

Destinace (země, město): **INALCO** (*Institut national des langues et civilisations orientales* / *Národní ústav východních jazyků a civilizací, široké veřejnosti známý též pod neoficiálním názvem Langues O'*), **Francie, Paříž**

Jméno, příjmení: **Mgr. Ilona Sinzelle Poňavičová**

Současný stav a historie ústavu

Národní ústav východních jazyků a civilizací v Paříži je státní vysokoškolské zařízení zaměřené na výuku a výzkum jazyků a civilizací střední a východní Evropy, Asie, Oceánie, Afriky a původních amerických národů. Formou samostatného oboru či doplňkového předmětu je zde možné studovat více než stovku jazyků z celého světa vyjma západní Evropy.

Počátky historie této instituce sahají do roku 1669, kdy byla ministrem financí Ludvíka XIV. Jeanem-Baptistem Colbertem založena Jazyková škola mladých (l'École de jeunes de langues), jejímž účelem bylo vzdělávání tlumočnicků do

arabštiny, perštiny a turečtiny pro potřeby obchodních a diplomatických vztahů Francie s Orientem. V 19. století byl tento ústav sloučen se Školou orientálních jazyků (École spéciale des langues orientales) založenou roku 1795 a počet vyučovaných řečí se od té chvíle s postupem času rozšířil na několik desítek více či méně vzácných jazyků všech kontinentů.

Slovanské jazyky se na Langues O' poprvé objevily v 70. letech 19. století a ve větším množství se zde v souvislosti s politickým a historickým vývojem začaly vyučovat v 10. a 20. letech 20. století.

Výuka češtiny na Inalco

Počátky inalcovské bohemistiky spadají do období první světové války, kdy představitelé vnějšího politického boje za vznik samostatného Československa upřeli své síly k získání mezinárodní podpory. Tomáš Garrigue Masaryk vyučoval v té době historii malých národů na King's College v Londýně, v Paříži se pak angažoval tehdejší generální tajemník Československé národní rady Edvard Beneš, který v roce 1916 nabídl své služby tehdejšímu řediteli ústavu, rusistovi a jednomu ze spoluzakladatelů Revue des études slaves Paulu Boyerovi. Prvním bohemistickým předmětem tak byl na Inalco v roce 1917 Benešův kurz nazvaný „Vývoj současných Čech, české národní obrození, Češi a Slováci v 19. století a československá jednota“. Český **jazyk** se zde ovšem začal vyučovat až v době, kdy již Československo skutečně existovalo, na počátku 20. let 20. století¹.

V dnešní době je Inalco jedinou francouzskou vysokoškolskou institucí, na které je možné bohemistiku studovat jako samostatný bakalářský a magisterský obor.

Její výuku zde zajišťují členové Českého oddělení (Études tchèques) Katedry evropských studií (Département Europe). Ve školním roce 2016/2017 mělo České oddělení tři interní a tři externí vyučující zaměstnané přímo ústavem a lektorku vyslanou Českou republikou.

Interními vyučujícími a stálými členy Katedry evropských studií jsou literární vědkyně Prof. Catherine Servant, jež je zároveň vedoucí Českého oddělení, historik Étienne Boissérie a jazykovědec Ivan Šmilauer. Externě pak zde v minulém roce kromě lektorky vyučovali

¹ Zdroj : Marès, Antoine : *Les enseignements supérieurs de tchèque en France : l'exemple des Langues O'*. In : *La France et l'Europe centrale. La construction des savoirs réciproques à travers l'enseignement* (dir. Jiří Hnilica, Antoine Marès), Pardubice, Univerzita Pardubice, 2017 (v tisku)

Zuzana del Loubet Bayle (geografie), Thibault Deleixhe (dějiny české kultury a umění) a Magdalena Vigent (hodiny praktické výuky češtiny, které nespadaly do rámce bilaterální smlouvy o lektorátu).

V bakalářském cyklu zde v loňském roce pravidelně studovalo cca 25 studentů, v navazujícím magisterském 2.

Hlavní pracovní náplní lektora, který zajišťuje 12,5 h výuky týdně, je praktická výuka jazyka. Mezi předměty vyučované lektorem patří: konverzace, překlad z francouzštiny do češtiny, překlad z češtiny do francouzštiny, ortoepie, četba a studium textu.

Kromě samotné výuky se lektor aktivně podílí na kulturních akcích organizovaných Českým oddělením, informuje studenty o dění chystaném v souvislosti s českou kulturou mimo Inalco a zároveň je kontaktní osobou, na niž se studenti obracují v případě dotazů či problémů. Konzultační hodiny v roce 2016/2017 probíhaly po domluvě a lektorka se studenty pravidelně komunikovala prostřednictvím mailu.

Studijní programy a diplomy

Češtinu lze na Inalcu studovat v rámci následujících programů :

- **Tříleté bakalářské (Licence) a navazující dvouleté magisterské (Master) studium.** Obsahem tohoto klasického vysokoškolského studia je program zahrnující český jazyk, českou literaturu, české dějiny, českou geografii a dějiny českého umění a kultury, stejně jako řadu mezioborových předmětů. V rámci bakalářského studia mají studenti 17 až 20 hodin výuky týdně, v průběhu navazujícího magisterského studia je to o něco méně.
- **Čtyřleté studium jazyka a civilizace umožňující obdržení speciálního (neuniverzitního) Diplomu z jazyka a civilizace (Diplôme de langue et civilisation).** Od klasického bakalářského a magisterského studia se tento program liší tím, že se studenti nemusejí účastnit mezioborových přednášek a seminářů. Počet hodin v týdnu je 13 až 15.

- **Doplňkové studium (Inscription en mineure).** Doplnkové studium je určeno studentům, kteří jsou zapsaní na nějaké jiné francouzské univerzitě či vysoké škole. Ke svému hlavnímu oboru si mohou na Inalcu zdarma přidat omezené množství předmětů dle vlastního výběru.
- **„Jazykový cestovní pas“ (Passeport des langues).** Jazykový cestovní pas, který je jedinou skutečně placenou formou studia na Inalcu, umožňuje účastnit se omezeného počtu seminářů a přednášek s možností (ale nikoliv povinností) skládat zkoušky. Diplom se na konci tohoto programu nevydává.

Akce konané v průběhu školního roku 2016/2017

12. prosince 2016 uspořádalo České oddělení přednášku Hélène Belletto-Sussel „Od učení se češtině k literárnímu překladu“ k příležitosti vydání souboru jejích překladů dopisů Mileny Jesenské z let 1938-1944 do francouzštiny (*Lettres de Milena Jesenská 1938-1944: De Prague à Ravensbrück*. Traduit par Hélène Belletto-Sussel. Lille, Presses Universitaires du Septentrion, 2016).

15. prosince 2016 bylo v historických prostorách pařížského Slovanského ústavu (Institut

d'Études Slaves) uspořádáno jubilejní vánoční setkání ke 100. výročí výuky češtiny na Inalcu. Kromě členů katedry a studentů se této vřelé oslavy zúčastnila řada francouzských bohemistů, slavistů i dalších přátel češtiny.

20. února 2017 byl po dvou letech příprav prostřednictvím platformy France Université Numérique (FUN) spuštěn bezplatný a všem otevřený e-learningový kurz českého jazyka ve formátu MOOC (Massive Open Online Course). Zapsalo se do něj přibližně 3000 studentů z celého světa.

K příležitosti Dne otevřených dveří Inalca 4. března 2017 studenti a učitelé Českého oddělení připravili zábavnou prezentaci bohemistiky, jejíž součástí byl i kolektivní audiovizuální kvíz o české kultuře.

7. března 2017 se studenti zúčastnili mezinárodní překladatelské soutěže vyhlášené Ústavem jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy a Evropskou komisí v souvislosti s chystanou Studentskou konferencí zahraničních studentů češtiny. Postoupivší studentka 3. ročníku Valerie Bartonik se 28. dubna 2017 v doprovodu lektorky zúčastnila finálového kola v Praze, kde její překlad získal celkové 2. místo.

V červenci a srpnu 2017 se pět studentů zúčastnilo letních škol českého jazyka organizovaných v Poděbradech (3 studenti), v Olomouci (1 student) a v Plzni (1 studentka).

Jeden student byl pro rok 2017/2018 přijat k čtyřměsíčnímu stipendijnímu pobytu na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze.

V Paříži, dne 31. července 2017

Mgr. Ilona Sinzelle Poňavičová